

દાનિયેલનું પુસ્તક - એકસો એંશી નંબર

રોમ, મક્કાબીઓ અને આધુનિક સમયનો ભવિષ્યવાણીય સંગમ: દાનિયેલનાં દર્શનોમાં એક અધ્યાયન

Jeff Pippenger
2024-04-10

ઉરિયા સ્મિથે લખ્યું, “ઈ.સ.પૂર્વ 162માં રોમ દેવના લોકો, યહૂદીઓ, સાથે ગઠબંધન દ્વારા જોડાયું.” બહુમતી આધુનિક ઇતિહાસકારો આ તારીખને ઈ.સ.પૂર્વ 161 તરીકે દર્શાવે છે, અને સ્મિથ એ જ પુસ્તકમાં બે વખત ઈ.સ.પૂર્વ 161નો ઉલ્લેખ કરે છે. મારી માન્યતા એ છે કે ઈ.સ.પૂર્વ 162નો આ ઉલ્લેખ છાપાની ભૂલ છે.

“પદ 23 અને 24 દ્વારા આપણે યહૂદીઓ અને રોમનો વચ્ચે ઈ.પૂ. 161માં થયેલી સંધિ પછીના સમય સુધી, એટલે કે રોમે સર્વવ્યાપક પ્રભુત્વ પ્રાપ્ત કર્યું હતું તે સમય સુધી, નીચે લાવવામાં આવીએ છીએ.”
Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 273.

અગિયારમી અને બારમી કલમો રાફ્રિયાના યુદ્ધની જીત અને તેના અનુપરિણામોને ઓળખાવે છે, જે ઈ.પૂ. ૨૧૭માં મહાન એન્ટિયોકસ ત્રીજાના નેતૃત્વ હેઠળના સેલ્યુસિડ સામ્રાજ્ય અને રાજા ટોલેમી ચોથા ફિલોપેટરના નેતૃત્વ હેઠળના ઇજિપ્તના ટોલેમીક રાજ્ય વચ્ચે થયું હતું.

ઈ.સ.પૂર્વે 200માં, સત્તર વર્ષ પછી થયેલું પેનિયમનું યુદ્ધ ફરી એક વાર સેલ્યુસિડ રાજ્ય અને ટોલેમીક રાજ્ય વચ્ચે થયું હતું.

મક્કાબીય બળવો ઈ.સ.પૂર્વે ૧૬૭માં શરૂ થયો હતો, અને યહૂદી ધાર્મિક આચારોને દબાવવા તથા ગ્રીક સંસ્કૃતિ લાદવા માટે સેલ્યુસિડ સામ્રાજ્યે કરેલા પ્રયત્નો વિરુદ્ધનો યહૂદીઓનો બળવો હતો.

યેરુશાલેમમાં બીજા મંદિરનું પુનઃસમર્પણ, જે હાનુક્કાહ દરમિયાન ઉજવાતી ઐતિહાસિક ઘટનાને ચિહ્નિત કરે છે, ઈ.સ.પૂર્વે ૧૬૪માં થયું હતું, એટલે કે બાવીસમા પદની “સંધિ”થી ત્રણ વર્ષ પહેલાં. આ ઘટના મક્કાબીઓએ સેલ્યુસિડ સામ્રાજ્યની સેનાઓ વિરુદ્ધ ચલાવેલી સફળ સૈન્ય ઝુંબેશ પછી બની હતી; તે સેનાઓનું નેતૃત્વ કુખ્યાત એન્ટિયોખસ ચોથો એપિફેનેસ કરતો હતો, જેણે મંદિરને અપવિત્ર કર્યું હતું અને યહૂદી ધાર્મિક આચારોને ગેરકાયદેસર જાહેર કર્યા હતા. હાનુક્કાહ દ્વારા સ્મરણમાં રાખવામાં આવેલી આ જીત પછી થોડા જ સમયમાં એન્ટિયોખસ ચોથો એપિફેનેસ મર્યો, અને તે સમયબિંદુથી આગળના ઇતિહાસમાં સીરિયન સત્તાના અવરોહનો પ્રારંભ નોંધાય છે.

ઈ.સ.પૂર્વે ૨૦૦માં (જે પાનિયમની લડાઈનો સમય પણ હતો), રોમ પ્રથમ વખત દાનિયેલ અધ્યાય અગિયારના ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસમાં પોતાને પ્રવેશિત કરે છે. ત્યાં તે પ્રતીક છે, જે દર્શનને સ્થાપિત કરે છે. તે ઇતિહાસમાં તેનો હેતુપૂર્ણ પ્રભાવ યજ્ઞબેલના કાર્યની ઓળખ આપે છે, જે એવો ચર્યનો પ્રતીક છે, જે પડદા પાછળથી દોરડા ખેંચે છે. યજ્ઞબેલ સમારિયામાં જ હતી જ્યારે તેના પતિ અહાબે એલિયાહ દ્વારા તેના ભવિષ્યવક્તાઓને મારવામાં આવતા જોયા. હેરોદિયાસ હેરોદના જન્મદિવસના ભોજનમાં હાજર નહોતી, જ્યાં તેની પુત્રી સલ્વેગ્લોએ હેરોદને મોહમાં પાડી દીધો. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સના ઇતિહાસમાં, તીરની વ્યભિચારિણી દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામેલું પાપત્વ, પ્રતીકાત્મક સિત્તેર વર્ષોના અંત સુધી ભૂલાઈ જાય છે. ત્યારબાદ તે પૃથ્વીના રાજાઓને છેતરપિંડીના પોતાના ગીતો ગાવા માંડે છે. ઈ.સ.પૂર્વે ૨૦૦નું વર્ષ એનું પ્રતીક છે કે અંતિમ દિવસોમાં, શીઘ્ર આવનારા રવિવારના કાયદા પહેલાં જ, જેમ પદ સોળમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે, તે રાજાઓને ખુલ્લેઆમ ગાવું શરૂ કરે છે.

ઈ.સ.પૂ. 161 થી 158 દરમિયાન યહૂદીઓની “સંધિ” પહેલાં, મક્કા બીઓએ મંદિરનું પુનઃસમર્પણ કર્યું, જેની સ્મૃતિ ઈ.સ.પૂ. 164માં હાનુક્કા હાલ્લા રામનાવવામાં આવે છે. ૮ ચાર પછી ત્રણ વર્ષ બાદ, હજી પણ સિરિયનો સાથેના યાવુ સંઘર્ષમાં રહેલા મક્કા બીય યહૂદીઓએ સહાય માટે રોમનો સંપર્ક કર્યો. ૮ ચારબાદ રચાયેલી રોમ સાથેની “સંધિ” ઈશ્વરના અંતિમ-દિવસોના ભવિષ્યવાણીના વિધિર્થી ઓ માટે એક ભવિષ્યવાણીય કસોટી બને છે.

ઇતિહાસ 161 ઇ.પૂ.ને તે બિંદુ તરીકે ઓળખાવે છે જ્યાં “સંધ” થયો હતો, પરંતુ આગેવાનો તે ઇતિહાસને 158 ઇ.પૂ. તરીકે ઓળખાવે છે. શું મિલર સાચા હતા, કે આધુનિક ઇતિહાસકારો સાચા છે? મિલરે 158 ઇ.પૂ. વર્ષમાં છસો છત્તાસ વર્ષ (666) ઉમેર્યા અને 508 વર્ષ સુધી પહોંચ્યા, જ્યારે “નિત્ય” દૂર કરવામાં આવ્યું. તમે જેટલી શોધખોળ કરો તેટલી કરો, યહૂદીઓ અને રોમનો વચ્ચેના સંધ માટે 158 ઇ.પૂ.ના ઐતિહાસિક આધારને શોધવું અત્યંત મુશ્કેલ થશે—અથવા વાસ્તવમાં અશક્ય જ થશે.

સોળમો વચન રવિવારના કાયદાને સૂચવે છે, પરંતુ તે પહેલાં ઈ.સ.પૂ. 200માં દર્શનને સ્થાપિત કરવા માટે રોમ ઇતિહાસમાં પ્રવેશે છે. મક્કાબીઓનો બળવો ઈ.સ.પૂ. 167માં મોડેઈનમાં શરૂ થયો, અને અંતે તેમણે ઈ.સ.પૂ. 164માં મંદિરને ફરી સમર્પિત કર્યું. પછી ઈ.સ.પૂ. 161થી ઈ.સ.પૂ. 158 સુધી યહૂદીઓ રોમન શક્તિ સાથે કરારમાં પ્રવેશે છે. ઈ.સ.પૂ. 161થી ઈ.સ.પૂ. 158નો સમયગાળો “સંધ”ને સ્થાપિત કરવા માટે આવશ્યક હતો. આ સમજણ “સંધ”ને ઇતિહાસકારોની સાક્ષી સાથે સુસંગત રીતે ઓળખે છે, અને તે ચાર્ટ સાથે પણ, જે પ્રભુના હાથે માર્ગદર્શિત કરવામાં આવ્યો હતો અને જેમાં ફેરફાર કરવો જોઈએ નહિ.

ઇતિહાસકારો અમને જાણ કરે છે કે ઈ.સ. પૂ. બીજી સદીમાં યહૂદા અને રોમ જેવા પ્રાચીન રાષ્ટ્રો વચ્ચે સંધિઓની વાટાઘાટ કરવાની પ્રક્રિયા, સંકળાયેલી વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિઓ, રાજદ્વારીય વિધિ-વિધાનો અને સત્તાસંતુલનના ગતિશીલ તત્ત્વો અનુસાર ભિન્ન હતી. સામાન્ય રીતે, આ પ્રક્રિયાનો પ્રારંભ એક પક્ષ દ્વારા બીજા સાથે સંધિ અથવા ગઠબંધન સ્થાપિત કરવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરવાથી થતો. યહૂદા અને રોમના પ્રસંગમાં, યહૂદાએ ઔપચારિક ગઠબંધનનો પ્રસ્તાવ મૂકવા માટે રોમ સાથે સંપર્ક આરંભ્યો હતો.

પ્રસ્તાવ પહોંચાડવા અને વાટાઘાટો શરૂ કરવા માટે રાજદ્વારી માર્ગોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોત. આ માટે રાજદૂતો અથવા દૂતોને રોમમાં તેના શાસકો અથવા પ્રતિનિધિઓને મળવા મોકલવા આવશ્યક બન્યું હોત. એકવાર વાટાઘાટો શરૂ થયા પછી, બંને પક્ષો પ્રસ્તાવિત સંધિના શરતો અંગે ચર્ચા કરતા. તેમાં બેઠકોની શ્રેણી, રાજદ્વારી સંદેશાઓનો આદાન-પ્રદાન, અને ચર્ચાઓને સરળ બનાવવા માટે મધ્યસ્થો અથવા સમાધાનકારોની સંભવિત સંડોવણીનો સમાવેશ થઈ શક્યો હોત. વાટાઘાટો દરમિયાન, દરેક પક્ષ બીજા પક્ષ દ્વારા પ્રસ્તાવિત શરતો પર વિચાર કરતો અને પ્રતિપ્રસ્તાવો મૂકી શકતો અથવા કેટલીક શરતોમાં સુધારાની માંગ કરી શકતો. આ પ્રક્રિયામાં સતર્ક વિચારવિમર્શ, સલાહકારો સાથે પરામર્શ, અને પ્રસ્તાવિત સંધિના સંભવિત લાભો તથા ગેરલાભોના મૂલ્યાંકનનો સમાવેશ થઈ શક્યો હોત.

જો બંને પક્ષો સંધિની શરતો અંગે સહમતિ પર પહોંચે, તો બંને તરફથી સ્વીકારવામાં આવેલી શરતો અને નિયમોની રૂપરેખા દર્શાવતું ઔપચારિક દસ્તાવેજીકરણ તૈયાર કરવામાં આવતું. ત્યારબાદ, સંધિને દરેક રાષ્ટ્રની સંબંધિત સત્તાધિકારીઓ દ્વારા અનુમોદિત કરવું આવશ્યક બનતું. રોમના કિસ્સામાં, તેમાં સેનેટ અથવા અન્ય શાસકીય સંસ્થાઓની મંજૂરી સામેલ હોઈ શકતી. એ જ રીતે, યહૂદામાં પણ સંધિ માટે સંભાવિત રીતે તેના નેતૃત્વ અથવા શાસન પરિષદની મંજૂરી આવશ્યક બનતી. એકવાર અનુમોદન થઈ જાય પછી, સંધિ અમલમાં મુકાતી, અને બંને પક્ષોથી તેની શરતોનું પાલન કરવાની અપેક્ષા રાખવામાં આવતી. તેમાં સંધિમાં દર્શાવ્યા મુજબ વિવિધ પ્રકારના સહકાર, પરસ્પર સંરક્ષણ કરારો, વેપારી સંબંધો, અથવા કૂટનીતિક સહભાગિતાના અન્ય સ્વરૂપો સામેલ હોઈ શકતાં.

ઈ.સ.પૂ. બીજી શતાબ્દીમાં, યહૂદિયા (પૂર્વીય ભૂમધ્ય યસાગરીય પ્રદેશમાં આવેલ)માંથી રોમ (મધ્ય ઇટાલીમાં આવેલ) સુધીની મુસાફરી એક કઠિન અને સમયખાઉ પ્રયાત્ન ગણાત, ખાસ કરીને પ્રાચીન પરિવહન

પદ્ધતિઓની મર્યાદાઓને ૬ ચાનમાં લઈએ તો. લેવામાં આવેલા નિર્ધારિત માર્ગ મુજબ યહૂદિયા અને રોમ વચ્ચેનું અંતર અંદાજે 1,500 થી 2,000 કિલોમીટર (930 થી 1,240 માઇલ) જેટલું છે. પ્રાચીન કાળમાં સમુદ્ર 1 મુસાફરી ઘણીવાર ૨ થલમાર્ગો ય મુસાફરી કરતાં વધુ ઝડપી અને કાર્યક્ષમ હતી, પરંતુ સમુદ્ર 1 મુસાફરી પ્રચલિત પવનોને આધીન હતી. યહૂદિયાનાં કોઈ બંદરથી ઇટાલીનું કોઈ બંદર (જેમ કે રોમનું બંદર ઓસ્તિયા) સુધી જહાજ દ્વારા મુસાફરી કરવા કેટલાંક અઠવાડિયા લાગી શકતા, જે પવનની પરિસ્થિતિઓ, સમુદ્ર 1 પ્રવાહો અને ઉપયોગમાં લેવાયેલા જહાજના પ્રકાર જેવા પરિબળો પર નિર્ભર હતું.

યહૂદિયાથી રોમ સુધી જમીનમાર્ગે મુસાફરી વધુ ધીમી અને વધુ કઠિન હતી. મુસાફરોને પર્વતો, ખીણો અને નદીઓ સહિતના વિવિધ ભૂપ્રદેશોમાંથી માર્ગ કાઢવો પડત, અને લૂંટારુઓ તથા વૈરી પ્રદેશો જેવી અડચણોનો સામનો પણ કરવો પડત. એવો અંદાજ છે કે પગપાળા અથવા ઘોડાઓ દ્વારા ખેંચાતી ગાડીમાં મુસાફરી કરવા માટે અનેક મહિના લાગી શકતા. માર્ગોની સ્થિતિ, રહેઠાણ અને વિરામસ્થાનોની ઉપલબ્ધતા, તેમજ રસ્તામાં આરામ કરવા અને જરૂરી પુરવઠો ફરીથી મેળવવાની જરૂરિયાત જેવા પરિબળોથી મુસાફરીનો સમય પણ પ્રભાવિત થાત.

જ્યારે મક્કાબી યહૂદીઓએ રોમ સાથે એક સંધિ શોધી, ત્યારે તેઓને રોમમાં રાજદૂતો મોકલવાની જરૂર પડી હતી. એકવાર તે રાજદૂતોને રોમન સત્તાધિકારીઓ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યા પછી, વાટાઘાટનો એક સમયગાળો આવ્યો હતો. ઐતિહાસિક સિદ્ધાંત મુજબ—કારણ કે કોઈ ચોક્કસ નોંધ ઉપલબ્ધ નથી—એકવાર સંધિ ઔપચારિકરૂપે નિશ્ચિત કરવામાં આવી પછી, તેની પુષ્ટિ માટે તેને યહૂદિયા પાછી લઈ જવી પડતી, અને પછી સંભવતઃ યહૂદીઓની સ્વીકૃતિની પુષ્ટિ કરવા માટે તેને ફરીથી રોમ મોકલવી પડતી. એવું માનવું લગભગ અશક્ય છે કે તે સમયગાળામાં મૈત્રીસંધિ રચવાની પ્રક્રિયા એક જ વર્ષમાં પૂર્ણ થઈ ગઈ હોત; તેથી “સંધિ” 161 BC થી 158 BC સુધી ચાલતી એક પ્રક્રિયાને સૂચવે છે એવી સમજણ, ભવિષ્યવાણીની અન્ય રેખાઓ સાથે સુસંગત થાય છે, જે સોળમા શ્લોકના રવિવાર કાયદા સુધી દોરી જતો ઇતિહાસ ઓળખાવે છે.

એક “સંધિ,” જેને તમામ ઇતિહાસકારો મક્કાબી યહૂદીઓ દ્વારા આરંભિત માનવામાં સહમત છે, ઈ.સ.પૂર્વ 161માં યહૂદિયામાં શરૂ થઈ. તેનો હેતુ એવો હતો કે યહૂદીઓ સીરિયનોના વિરોધમાં સહાયતા ઇચ્છતા હતા, જેમની સાથે તેઓ ઈ.સ.પૂર્વ 167માં તેમના બળવાના આરંભથી સંઘર્ષ કરી રહ્યા હતા. આ બળવો યહૂદી યાજક મત્થાથિયાસ અને તેના પાંચ પુત્રો—ખાસ કરીને યહૂદા મક્કાબી—દ્વારા સેલ્યુસિડ શાસક એન્ટિયોખસ ચતુર્થ એપિફેનીસે લાદેલી હેલેનિકીકરણની નીતિઓનો પ્રતિકાર કરવાના પ્રયત્નોથી પ્રેરિત થયો હતો. આ નીતિઓમાં યહૂદી ધાર્મિક આચારોને દબાવવાના અને ગ્રીક રીતરિવાજો તથા માન્યતાઓ અપનાવવા માટે બળજબરી કરવાના પ્રયત્નોનો સમાવેશ થતો હતો.

વિદ્રોહ માટે પ્રેરક બનનાર ઘટના મોડેઈન ગામમાં બની હતી, જ્યાં મત્થાથિયાસે ગ્રીક દેવતાને બલિ અર્પણ કરવાનો હુકમ માનવાનો ઇનકાર કર્યો. “મોડેઈન” શબ્દ હિબ્રુ “મોદિયા” પરથી ઉતરી આવ્યો છે, જેનો અર્થ “જાહેર કરવું” અથવા “વિરોધ નોંધાવવો” થાય છે. પોતાના આ વિરોધમાં, મત્થાથિયાસે બલિ અર્પણ કરવા જતો એક યહૂદી ધર્મત્યાગીનો વધ કર્યો, અને પછી તે તથા તેના પુત્રો પહાડીઓમાં ભાગી ગયા, જેથી સેલ્યુસિડ સૈન્યદળો વિરુદ્ધ ગેરિલા યુદ્ધ અભિયાનની શરૂઆત થઈ. મક્કાબીય વિદ્રોહ કેટલાંક વર્ષો સુધી ચાલ્યો, જેના દરમિયાન મક્કાબીઓએ સેલ્યુસિડો અને તેમના સહયોગીઓ વિરુદ્ધ અનેક યુદ્ધોમાં ભાગ લીધો. સંખ્યાબળ અને સૈનિક સજ્જતામાં અત્યંત પાછળ હોવા છતાં, મક્કાબીઓએ અનેક મહત્વપૂર્ણ વિજયો પ્રાપ્ત કર્યા.

સેલ્યુસિડ સામ્રાજ્ય યહૂદીઓ પર ગ્રીસનો ધર્મ લાદવા ઇચ્છતું હતું, અને ગ્રીકો અંતિમ દિવસોના વૈશ્વિકતાવાદીઓને પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. તેમનો ધર્મ હાલમાં બેન્ડિંગ વચ્ચે થા, મુખ્યપ્રવાહના મીડિયા, શૈક્ષણિક કેન્દ્રો, અને ગેરકાયદેસર વિદેશીઓના બળજબરીપૂર્વકના ૨ થળાંતર દ્વારા રાષ્ટ્રીય ભેદોને ૬ વસ્ત

કરવાની પ્રક્રિયા—આ વૈશ્વિકતાવાદી શક્તિઓ દ્વારા—યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને વિશ્વ પર જબરદસ્તી લાદવામાં આવી રહેલા વોક-વાદમાં વ્યક્ત થાય છે. જ્યારે એન્ટિઓબસ એપીફેનેસ યહૂદીઓ પર ગ્રીક ધર્મ લાદી રહ્યો હતો, ત્યારે એવા યહૂદીઓ પણ હતા, જેઓ તેના પ્રયત્નોમાં સહકાર આપી રહ્યા હતા. મકાબીઓ ધર્મત્યાગી યહૂદીઓના એક વર્ગનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે, જે ગ્રીસના ધર્મનો વિરોધ કરી રહ્યા હતા, પરંતુ ધર્મત્યાગી યહૂદીઓનો બીજો એક વર્ગ પણ હતો, જે ગ્રીક ધર્મને અમલમાં મૂકવાના કાર્યને સમર્થન આપી રહ્યો હતો.

સોળમો શ્લોક આવનારા રવિવારના કાનૂનને, તથા અજગર, પશુ અને ખોટા ભવિષ્યવક્તાના ત્રિવિધ સંઘને દર્શાવે છે. એ ઇતિહાસ તેરમાથી પંદરમા શ્લોકો દ્વારા પૂર્વગામી બને છે, જ્યાં ચાલીસમા શ્લોકની ત્રણ લડાઈઓ દસમો શ્લોક (1989), અગિયારમો અને બારમો શ્લોકો (યુકેનનું યુદ્ધ), અને પાનિયમની લડાઈમાંથી પ્રગટ થાય છે. પાનિયમની લડાઈ એવી લડાઈનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે જેમાં બે શિંગડાવાળું પૃથ્વીનું પશુ વૈશ્વિકતાવાદીઓની ધાર્મિક અને રાજકીય તત્ત્વચિંતનો પર વિજય મેળવે છે.

તે યુદ્ધમાં સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના અંતિમ રાષ્ટ્રપતિએ અગિયારમી અને બારમી કલમોમાં પ્રતિનિધિત્વ થયેલ પુતિનની જીત અને તેના અનુસરી આવેલા પતનના પરિણામોનો સામનો કરવો જ પડશે. રશિયાના પતનથી ઉપજેલા પ્રત્યાઘાતોને ઉકેલવા માટે તે નેટો, અથવા સંયુક્ત રાષ્ટ્રો, સાથે ગઠબંધન રચશે, અને તે ગઠબંધનના ઇતિહાસની અંદર તે પાનિયમના યુદ્ધમાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રોને સામેલ કરશે. ચાલીસમી કલમનું ત્રીજું યુદ્ધ, ચાલીસમી કલમના પ્રથમ યુદ્ધ જેવું જ હશે. જેમ સોવિયેત સંઘ સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાના આર્થિક અને સૈનિક બળ હેઠળ ધરાશાયી થયો હતો, તેમ સંયુક્ત રાષ્ટ્રોના વૈશ્વિકતાવાદીઓને “પેરેસ્ટ્રોઇકા”નું પુનરાવર્તન કરવા માટે મજબૂર થવું પડશે—જે ગોબાચોવના સોવિયેત સંઘને સુધારવાના પ્રયત્નોનું મુખ્ય ઘટક હતું—જોકે અંતે તે પ્રયત્નોએ સોવિયેત પ્રણાલીના ઉકેલાઈ જવામાં અને સોવિયેત સંઘના અંતિમ વિઘટનમાં યોગદાન આપ્યું હતું.

ત્રીજી લડાઈનું દૃષ્ટાંત પ્રથમ લડાઈ દ્વારા આપવામાં આવ્યું છે, અને અર્થતંત્ર તથા સૈન્ય દબાણ દ્વારા ટ્રમ્પ, જેનું પ્રતિનિધિત્વ રીગન દ્વારા થાય છે, સંયુક્ત રાષ્ટ્રોને “પેરેસ્ટ્રોઇકા”માં મજબૂર કરશે, જેનો અર્થ પુનર્ગઠન અથવા સુધારણા થાય છે. આ પુનર્ગઠન સંયુક્ત રાષ્ટ્રો એવા દસ રાજાઓની પ્રણાલીના શિખરે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાને સ્થાપિત કરશે. તે લડાઈમાં ત્યારબાદ પાપાસત્તા પોતાને ઇતિહાસમાં રજૂ કરશે અને દાવો કરશે કે તે જ તે પ્રણાલીનો સંરક્ષક છે, જેને ટ્રમ્પ તે સમયે જીતી રહ્યો છે.

આ જ ઇતિહાસમાં ટ્રમ્પને એક આંતરિક ગૃહયુદ્ધનો સામનો કરવો પડશે, જેને સંબોધવા માટે તેઓને મજબૂર થવું પડશે, જેમ અબ્રાહમ લિંકનને મજબૂર થવું પડ્યું હતું. આ ગૃહયુદ્ધ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સની અંદર આવેલા બે વિરોધી ધર્મત્યાગી પક્ષો વચ્ચે હશે. એક વર્ગ તે લોકો દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામે છે જેઓ woke-ism ના ધર્મ અને તત્ત્વજ્ઞાનને સ્વીકારી ચૂક્યા છે, અને જે બન્ને રાજકીય પક્ષોના પ્રગતિશીલ વૈશ્વિકતાવાદીઓ છે. બીજો વર્ગ (MAGA-ism) પોતાને ખરા પ્રોટેસ્ટન્ટો હોવાનું દાવો કરે છે, જોકે 1844માં તેમણે તે આવરણ ગુમાવી દીધું હતું.

રાષ્ટ્રપતિનો પક્ષ MAGA-વાદ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામે છે અને તે સાચા પ્રોટેસ્ટન્ટવાદ તથા બંધારણને જાળવી રાખવાનો ભ્રામક દાવો પર આધારિત છે. વોક-વાદનો દાવો માતૃ પૃથ્વીનો ધર્મ, ન્યુ એજ, અને એ માન્યતા છે કે બંધારણનો અમલ સ્થાપક પિતાઓના પ્રાચીન વિચારો દ્વારા નહીં, પરંતુ સમાજના પ્રચલિત માપદંડોની વર્તમાન પરિસ્થિતિઓ અનુસાર થાય છે.

મત્ત થિયાસ (ટ્રમ્પ) સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકાની અંદર વૈશ્વિકતાવાદી-પ્રગતિશીલ ડેમોક્રેટ સના પ્રયત્નોનો લાવશે, જેમનું પ્રતિનિધિત્વ ઈ.સ.પૂ. 167માં મોડેઇનમાં આરંભાયેલા બળવાએ કર્યું હતું. ત્યારબાદ ટ્રમ્પ ઈ.સ.પૂ. 164ના ઇતિહાસનું પુનરાવર્તન કરશે, જ્યારે મક્કાબીઓએ મંદિરને ફરી સમર્પિત કર્યું હતું, જેની સ્મૃતિ હાનુક્કા હના પાલન દ્વારા મનાવવામાં આવે છે. પછી ઈ.સ.પૂ. 161થી ઈ.સ.પૂ. 158 સુધી દર્શાવાતા

સમયગાળામાં, ટ્રૂ-પ પોપશાહીની પ્રતિમા ઊભી કરવાની અંતિમ દોડ શરૂ કરશે, જે એવી પ્રતિમા છે કે જે ધાર્મિક સત્તા અને રાજકીય સત્તા વચ્ચેના ગેરકાયદેસર સંબંધને ઓળખાવે છે. ઈ.સ.પૂ. 158માં સંઘ અમલમાં મૂકવામાં આવશે, કારણ કે સોળમા વચનનો જલ્દી આવનારો રવિવાર કાયદો અમલમાં લાવવામાં આવશે.

દાનિયેલ અગિયારમો અધ્યાય પ્રથમ તો ઓળખાવે છે કે રોમ રાજકીય રીતે કેવી રીતે નિયંત્રણ મેળવે છે, અને ત્યારબાદ દાનિયેલ એ જ ઇતિહાસને ફરી રજૂ કરીને તેને વિસ્તારે છે, એવી એક રેખા દ્વારા જે દર્શાવે છે કે એ જ ઇતિહાસમાં રોમ દેવના લોકોને કેવી રીતે વર્તે છે. વચન સોળથી લઈને વચન ઓગણીસ સુધી જગત પર કબજો મેળવવા માટે મૂર્તિપૂજક રોમ સમક્ષ રહેલા ત્રણ અવરોધોનું ચિત્રણ કરવામાં આવ્યું છે. વચન સોળમાં, મૂર્તિપૂજક રોમે ઈ.સ.પૂ. 65માં સિરિયાને જીત્યું, અને પછી પોમ્પેએ ઈ.સ.પૂ. 63માં યહૂદિયાને જીત્યું. વચન સોળ તે સમયને ઓળખાવે છે જ્યારે રોમને મહિમાવંત દેશમાં ઊભું રહેવાનું હતું, અને આમ કરતાં તે જ અધ્યાયના વચન એકતાવીસના રવિવારના કાયદાનું પ્રતીકરૂપ દર્શન કરાવે છે.

આ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે વિજયનો આ ઇતિહાસ ઈ.પૂ. 63 [1863 સાથે સમાનાંતર]માં, યેરુશાલેમની અંદર ચાલી રહેલા એક ગૃહયુદ્ધની વચ્ચે બન્યો હતો. યુરાયાહ સ્મિથે લખ્યું છે, "પોન્ટસના રાજા મિથ્રિડેટીસ વિરુદ્ધના પોતાના અભિયાનમાંથી પોમ્પેઈ પાછો ફર્યો ત્યારે, હિર્કાનસ અને અરિસ્ટોબુલસ નામના બે પ્રતિસ્પર્ધીઓ યહૂદિયાના મુકડા માટે સંઘર્ષ કરી રહ્યા હતા."

"હિરકાનુસ" અને "અરિસ્ટોબુલુસ" બંને નામો ગ્રીક મૂળના છે અને તેમને ઐતિહાસિક મહત્વ છે, ખાસ કરીને હેલેનિસ્ટિક સમયગાળા અને હસ્મોનીય વંશ દરમિયાનના યહૂદી ઇતિહાસના સંદર્ભમાં. "હિરકાનુસ" ગ્રીક શબ્દ "હુર્કાનોસ" પરથી આવેલું છે, જે સંભાવિત રીતે પર્શિયન ભાષાના "હુરકાન" શબ્દમાંથી ઉત્પન્ન થયું હતું, જેનો અર્થ "વરુ" થાય છે. હિરકાનુસ એવું નામ હતું, જે અનેક હસ્મોનીય શાસકોએ ધારણ કર્યું હતું. "અરિસ્ટોબુલુસ"નો અર્થ "શ્રેષ્ઠ સલાહકાર" અથવા "શ્રેષ્ઠ ઉપદેશક" થાય છે. અરિસ્ટોબુલુસ પણ એવું બીજું નામ હતું, જે અનેક હસ્મોનીય શાસકોએ ધારણ કર્યું હતું. "હિરકાનુસ" અને "અરિસ્ટોબુલુસ" બંને એવા નામો છે, જે હસ્મોનીય સમયગાળા દરમિયાન યહૂદી ઇતિહાસની મહત્વપૂર્ણ વ્યક્તિઓ સાથે સંકળાયેલા છે. તેઓ એવા શાસકો હતા, જેઓએ યહૂદિયામાં હસ્મોનીય રાજ્યના શાસન અને વિસ્તરણમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાઓ ભજવી હતી. ખ્રિસ્તના સમયમાં હસ્મોનીય રાજ્યના ભવિષ્યવાણીય વંશજો અને પ્રતિનિધિઓ ફરીસીઓ હતા.

જ્યારે પોમ્પેએ યેરુશાલેમ વિજય કર્યું, ત્યારે બે રાજકીય પક્ષો બંને પોતાની ઉત્પત્તિ ઈ.સ.પૂ. 167માં મોદેઈન દ્વારા પ્રતિનિધિત થયેલા બળવાના સમય સુધી લઈ જતા હતા. એક વખત પોમ્પે આ બળવામાં ખેંચાઈ આવ્યો પછી, તેણે યેરુશાલેમ કબજે કરવાનો નિશ્ચય કર્યો; અને અરિસ્ટોબુલસના રાજકીય પક્ષે તેનો પ્રતિરોધ કરવાનો નિશ્ચય કર્યો, પરંતુ હિરકાનસના પક્ષે પોમ્પે માટે દ્વાર ખોલી દેવાનો નિશ્ચય કર્યો. પછી પોમ્પેએ યેરુશાલેમ પર પોતાનો આક્રમણ આરંભ કર્યો, અને ત્રણ મહિના પછી યેરુશાલેમ સદાકાળ માટે રોમના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આવી ગયું.

ઓગણીસમી કલમ સુધીમાં ત્રીજું અને અંતિમ અવરોધ, એટલે મિસર, રોમ દ્વારા કબજે લેવાયો હતો. ત્યારબાદ વીસમી કલમમાં ખ્રિસ્તનો જન્મ દર્શાવવામાં આવે છે, કારણ કે દાનિયેલ એ ઇતિહાસમાં રોમ દેવના લોકોથી કેવી રીતે વર્તશે તે પ્રશ્ન તુટ કરવાનું શરૂ કરે છે. એકવીસમી અને બાવીસમી કલમોમાં ખ્રિસ્તને ક્રૂસ પર ચઢાવવામાં આવે છે. તેવીસમી કલમમાં ઈ.સ.પૂ. 161 થી ઈ.સ.પૂ. 158 દરમિયાન શરૂ થયેલા તે સંઘનો ઉલ્લેખ થાય છે, અને તે તરત જ તે કલમો પછી આવે છે જે ક્રૂસનું વર્ણન કરે છે, જ્યાં ધર્મભ્રષ્ટ યહૂદીઓએ ઘોષણા કરી હતી કે તેઓ પાસે "રાજા કોઈ નથી, માત્ર કેસર છે." ત્રીજી ધાર્મિક તત્વ વજાનના પ્રવેશનો વિરોધ કરનાર અને એ કરતાં કરતાં રોમ સાથે અશુદ્ધ સંબંધ રચનાર ધર્મભ્રષ્ટ યહૂદીઓની રેખા, જેમનું પ્રતિનિધિત્વ મક્કાબીઓ કરે છે, તે ક્રૂસના ઇતિહાસની ઓળખ આપતી કલમને

અનુસરે છે, જય i તેમના તે અશુદ્ધ સંબંધનું ફળ પૂર્ણ રીતે પ્રગટ થયું હતું.

સિત્તેર વર્ષના બંદીવાસ પછી જે મંદિર બાંધવામાં આવ્યું હતું તેમાં શેખિનાહ કદી પાછી ફર્યા નહોતાં. મલાબી દ્વારા જાહેર કરાયેલું અંતિમ ભવિષ્યવાણીય સાક્ષ્ય ઇસવીસન પૂર્વે પાંચમી સદીના મધ્યકાળ આસપાસ આપવામાં આવ્યું હતું. મક્કાબીઓ વૈશ્વિકતાવાદી ગ્રીક પ્રભાવ સામે ઊભા થયા તે પહેલાં અનેક શતાબ્દીઓ સુધી ન તો દેવની કોઈ દૃશ્યમાન ઉપસ્થિતિ રહી હતી, ન તો કોઈ ભવિષ્યવાણીય સાક્ષ્ય. તેમના બળવાના આરંભે, તેમણે એ જ પ્રકારનો વિદ્રોહ કાર્યાન્વિત કર્યો હતો જે પ્ટોલેમી અને રાજા ઉઝ્ઝીયાહ બંનેએ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો, જ્યારે બંને રાજાઓએ યાજ્ઞકની ભૂમિકા પૂર્ણ કરવાનો અને મંદિરમાં અર્પણ ચઢાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

જોનાથન એફ્સ (જે જોનાથન મક્કબી તરીકે પણ ઓળખાય છે) મત્થાથિયાસના પુત્રોમાંનો એક હતો; મત્થાથિયાસે મક્કબી વિદ્રોહનો પ્રારંભ કર્યો હતો, અને સેલ્યુસિડ સામ્રાજ્ય વિરુદ્ધ યહૂદી બળવાના નેતૃત્વમાં જોનાથને મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી હતી. તેના ભાઈ યહૂદા મક્કબીના યુદ્ધમાં અવસાન પછી, જોનાથને મક્કબી સૈન્યનું નેતૃત્વ સ્વીકાર્યું. તેના સૈન્ય અને રાજકીય નેતૃત્વ ઉપરાંત, જોનાથને મહાયાજ્ઞકની ભૂમિકા પણ સ્વીકારી, અને યહૂદી પ્રજાના આધ્યાત્મિક નેતા તરીકે સેવા આપી. નેતા તથા મહાયાજ્ઞક એમ બંને રૂપે જોનાથનની દ્વિભૂમિકાએ યહૂદી ઇતિહાસમાં એક મહત્વપૂર્ણ વિકાસ સૂચવ્યો, કારણ કે તેના દ્વારા હસ્મોનેય વંશની અંદર રાજકીય તથા ધાર્મિક — બંને સત્તાઓનું એકીકરણ થયું. તેના નેતૃત્વે યહૂદી સ્વાયત્તતાને મજબૂત કરવામાં અને યહૂદિયામાં હસ્મોનેય શાસન સ્થાપિત કરવામાં સહાય કરી.

રાફિયાની વિજયપછી પ્ટોલેમીએ જે પાપ કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો, તે જ મક્કાબીઓના બળવાના અતિપ્રારંભમાં વાસ્તવમાં સંપન્ન થયું. તે એ જ પાપ હતું, જેના સામે રાજા ઉઝ્ઝીયાહના સમયમાં યાજ્ઞકોએ પ્રતિરોધ કર્યો હતો; પરંતુ દેવના મંદિરની સેવાઓના પોતાના જાહેર કરાયેલા બચાવ તરીકે મક્કાબીઓએ જે કર્યું, તે યર્ય અને રાજ્યના સંયોજનનું ભ્રાંતિપૂર્ણ અને બંડખોર પ્રદર્શન હતું, અને આ રીતે તે હવે બાઇડનની વૈશ્વિકતાવાદી “વોક”-વાદની ઘૂસણખોરીઓ સામે ટ્રમ્પના સમર્થનમાં એકત્રિત થઈ રહેલા ધર્મભ્રષ્ટ પ્રોટેસ્ટન્ટવાદના બળવાને પ્રતિરૂપરૂપે દર્શાવે છે.

બાઇબલ શીખવે છે કે તમે તેમને તેમના ફળો દ્વારા ઓળખશો, અને ખ્રિસ્તના સમયમાં ફરિસીઓ મત્થાથિયાહથી આરંભ પામેલા હસ્મોનીય વંશના અંતિમ અવશેષો હતા. મત્થાથિયાહ, તથા તેના દ્વારા આરંભાયેલો બળવો, ફરિસીવાદના ફળો પેદા કરનાર હતા, જેમ કે “Make America Great Again”ની કલ્પનાને સમર્થન આપતાં ધર્મત્યાગી પ્રોટેસ્ટન્ટો પણ છે. અમેરિકા ત્યારે મહાન હતું જ્યારે બંધારણને યર્ય અને રાજ્યને એકબીજાથી અલગ રાખનાર તરીકે સમજવામાં આવતું હતું, પરંતુ હનુક્કાહના તહેવાર દ્વારા સ્મરણમાં રાખવામાં આવતી વિજયથી પ્રતિનિધિત્વ પામતા ખોટા ચમત્કાર સમયે, રવિવારના કાયદાકીય અમલીકરણ માટેનું આંદોલન ખુલ્લેઆમ આગળ આવશે.

આ અભ્યાસને અમે આગામી લેખમાં આગળ ચાલુ રાખીશું.

“અત્યાર સુધી ત્રીજા દેવદૂતના સંદેશની સત્યો રજૂ કરનારાઓને ઘણીવાર માત્ર ભય ફેલાવનારાઓ ગણવામાં આવ્યા છે. તેમના આ આગાહી-વચનો—કે સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકામાં ધાર્મિક અસહિષ્ણુતા સત્તા પ્રાપ્ત કરશે, કે દેવના આજ્ઞાઓનું પાલન કરનારાઓને સતાવવા માટે યર્ય અને રાજ્ય એક થઈ જશે—નિરાધાર અને હાસ્યાસ્પદ ગણાવવામાં આવ્યા છે. વિશ્વાસપૂર્વક જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે આ દેશ જે રહ્યો છે તે સિવાય બીજું કદી બની શકે નહીં—ધાર્મિક સ્વતંત્રતાનો રક્ષક. પરંતુ જેમ જેમ રવિવાર-પાલનને બલપૂર્વક અમલમાં મૂકવાનો પ્રશ્ન વ્યાપક રીતે ઉશ્કેરાય છે, તેમ તેમ જે ઘટના લાંબા સમયથી શંકાસ્પદ અને અવિશ્વસનીય માનવામાં આવતી હતી તે નજીક આવતી જણાય છે, અને ત્રીજો સંદેશ એવો પ્રભાવ પેદા કરશે જે તે અગાઉ પેદા કરી શક્યો ન હોત.”

“દરેક પેઢીમાં ઈશ્વરે પોતાના સેવકોને પાપનો ઠપકો આપવા મોકલ્યા છે, જગતમાં પણ અને ચર્ચમાં પણ. પરંતુ લોકો ઇચ્છે છે કે તેમને મૃદુ વાતો કહેવાય, અને શુદ્ધ, અલંકારરહિત સત્ય તેમને સ્વીકાર્ય નથી. ઘણા સુધારકોએ, પોતાના કાર્યનો આરંભ કરતાં, ચર્ચ અને રાષ્ટ્રના પાપો પર પ્રહાર કરવામાં મહાન સાવધાની રાખવાનો નિશ્ચય કર્યો હતો. તેઓએ આશા રાખી હતી કે, શુદ્ધ ખ્રિસ્તી જીવનના ઉદાહરણ દ્વારા, લોકોને ફરીથી બાઇબલના સિદ્ધાંતો તરફ દોરી જશે. પરંતુ ઈશ્વરનો આત્મા તેઓ પર એવો આવ્યો જેમ તે એલિયાહ પર આવ્યો હતો, અને તેને દુષ્ટ રાજા તથા ધર્મત્યાગી પ્રજાના પાપોનો ઠપકો આપવા પ્રેર્યો હતો; તેથી તેઓ બાઇબલના સ્પષ્ટ નિવેદનોનું પ્રચાર કરવાથી અટકી શક્યા નહિ—એવા સિદ્ધાંતોનું, જેઓ રજૂ કરવામાં તેઓ સંકોચ અનુભવતા હતા. તેઓ સત્યને અને આત્માઓને ધમકાવતાં જોખમને ઉત્સાહપૂર્વક જાહેર કરવા પ્રેરાયા. પ્રભુએ તેમને જે વચનો આપ્યા હતા, તે તેમણે પરિણામોના ભય વિના ઉચ્ચાર્યા, અને લોકોને આ ચેતવણી સાંભળવા મજબૂર થવું પડ્યું.”

“આ રીતે ત્રીજા દૂતનો સંદેશ પ્રગટ કરવામાં આવશે. જ્યારે તેને અતિ મહાન શક્તિ સાથે આપવામાં આવવાનો સમય આવશે, ત્યારે પ્રભુ નમ્ર સાધનો દ્વારા કાર્ય કરશે અને જેઓ પોતાને તેમની સેવામાં સમર્પિત કરે છે, તેમના મનને દોરી જશે. કાર્યકરો સાહિત્યિક સંસ્થાઓના શિક્ષણ કરતાં તેમના આત્માના અભિષેક દ્વારા વધુ યોગ્ય ઠરશે. વિશ્વાસ અને પ્રાર્થનાના પુરુષો પવિત્ર ઉત્સાહ સાથે આગળ વધવા પ્રેરિત થશે અને દેવ તેમને જે વચનો આપે છે તે જાહેર કરશે. બાબેલના પાપો ખુલ્લા પાડવામાં આવશે. નાગરિક સત્તા દ્વારા ચર્ચની વિધિઓના પાલનને બલપૂર્વક લાદવાના ભયંકર પરિણામો, આત્માવાદની ઘૂસણખોરી, પાપલ સત્તિનો ગુમ છતાં ઝડપી વિકાસ—આ બધું ઉઘાડું પાડવામાં આવશે. આ ગંભીર ચેતવણીઓ દ્વારા લોકો જાગૃત થશે. હજારો પર હજારો એવા સાંભળશે જેઓએ આવા શબ્દો કદી સાંભળ્યા નથી. તેઓ આશ્ચર્ય સાથે એ સાક્ષ્ય સાંભળશે કે બાબેલ એ ચર્ચ છે, પોતાની ભૂલો અને પાપોના કારણે પડી ગયેલી, કારણ કે સ્વર્ગમાંથી તેની પાસે મોકલાયેલ સત્યને તેણે નકાર્યું છે. જ્યારે લોકો ઉત્સુક પૂછપરછ સાથે પોતાના પૂર્વ શિક્ષકો પાસે જાય છે, શું આ વાતો સાચી છે? ત્યારે સેવકો કલ્પિત કથાઓ રજૂ કરશે, મૃદુ વાતોની ભવિષ્યવાણી કરશે, જેથી તેમની ભીતિઓ શમાવે અને જાગૃત થયેલા અંતઃકરણને શાંત કરે. પરંતુ કારણ કે ઘણા લોકો માનવોની માત્ર સત્તાથી સંતોષ માનવા ઇનકાર કરશે અને સ્પષ્ટ ‘યહોવા આમ કહે છે’ ની માગ કરશે, તેથી લોકપ્રિય સેવકવર્ગ, પ્રાચીન સમયના ફરીસીઓની જેમ, પોતાની સત્તા પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવે છે તેથી ક્રોધથી ભરાઈ જશે, અને આ સંદેશને શૈતાન તરફથી આવેલો કહી નિંદા કરશે તથા પાપપ્રિય જનસમુદાયોને તેને જાહેર કરનારાઓની નિંદા કરવા અને તેમની સત્તામણી કરવા ઉશ્કેરશે.”

“જેમ જેમ આ વિવાદ નવા ક્ષેત્રોમાં વિસ્તરે છે અને લોકોના મનને ઈશ્વરના દલિત કરાયેલા કાયદા તરફ બોલાવવામાં આવે છે, તેમ તેમ શૈતાન સક્રિય બની ઊઠે છે. આ સંદેશ સાથે રહેલી શક્તિ તેનો વિરોધ કરનારાઓને માત્ર વધુ ઉન્મત્ત બનાવશે. પાદરીવર્ગ પોતાના ઝુંડ પર આ પ્રકાશ ન ચમકે તે માટે તેને અટકાવી રાખવા લગભગ અતિમાનવીય પ્રયત્નો કરશે. પોતાના હાથવગા દરેક ઉપાયથી તેઓ આ જીવનમૂલ્ય પ્રશ્નોની ચર્ચાને દબાવી દેવાનો પ્રયત્ન કરશે. ચર્ચ નાગરિક સત્તાના બળવાન હાથને અપીલ કરશે, અને આ કાર્યમાં પાપિસ્ટો તથા પ્રોટેસ્ટન્ટો એક થાશે. જેમ જેમ રવિવારના પાલનને બલપૂર્વક અમલમાં મૂકવાની ચળવળ વધુ સાહસી અને નિશ્ચિત બનશે, તેમ તેમ આજ્ઞાપાલકો વિરુદ્ધ કાયદાનો આશ્રય લેવામાં આવશે. તેઓને દંડ અને કેદની ધમકી આપવામાં આવશે, અને કેટલાકને તેમની આસ્થા ત્યાગવા પ્રેરવા માટે પ્રભાવશાળી પદો તથા અન્ય ઇનામો અને લાભો પણ આપવાની ઓફર કરવામાં આવશે. પરંતુ તેમનો અડગ જવાબ એવો હશે: ‘ઈશ્વરના વચનમાંથી અમને અમારી ભૂલ બતાવો’—એ જ વિનંતી જે લૂથરે સમાન પરિસ્થિતિઓમાં કરી હતી. જેઓને અદાલતો સમક્ષ હાજર કરવામાં આવે છે તેઓ સત્યનું શક્તિશાળી સમર્થન કરે છે, અને તેમને સાંભળનારાં કેટલાક લોકો ઈશ્વરની સર્વ આજ્ઞાઓનું પાલન કરવા પોતાના પક્ષે ઊભા રહેવા પ્રેરાય છે. આ રીતે તે પ્રકાશ હજારો લોકો સમક્ષ લાવવામાં આવશે, જેઓ અન્યથા આ સત્યો વિષે કંઈ જાણતાં જ ન હોત.” The Great Controversy, 605, 606.

